

**AKDP SEKRETERİ
A.QASIMLU İLE RÖPORTAJ
HEVPEYVİN BI SEKRETERE
PDK-i A.QASIMLU RA**

www.arsivakurd.org

SVENSK-KURDISKA KULTUR OCH SOLIDARITETSFÖRENINGEN

KOMELA ÇANDE Û ALIKARI YA KURDÊN LI SWËD

İSVEÇ KÜRT KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

www.arsivakurd.org

KONTAKT ADRESS:

BOX 5034 163 05

Spanga-SWEDEN

BESÖKSADRESS:

Tunnelgatan 14-3 tr.

STOCKHOLM

TEL

08-117086 439 3

POSTG

www.arsivakurd.org

www.arsivakurd.org

*ARMANC publikation 9-weşanê ARMANC 9-ARMANC yayınları 9
Tarixa çap-Basım tarihi: 10 Nisan 1981 STOCKHOLM-SWEDEN*

PEŞGOTIN

Sekreterê Parti Democratî Kurdistân (I-KDF) A.Qasîmlû dî sala 1981, meha sîbatê de derketî bû ger a welatên Ewrûpa yê.

Lî ser rewş û şerê Kurdistana Iranê agahdariyêñ nû û teze da gelek rêxistinêñ û kesêñ siyasi. Bo ku, ev tekoşina li Kurdistana Iranê tê dayin, xwest bala hêz û kesêñ pêşverû bîkşine û piştgiriya wan bigre.

Em, DEMOQRATEÑ ŞOREŞGER, bî navê kovara ARMANC, bî A.Qasîmlû re hevpeyvinek çêkir. Dî vê hevpeyvina me de, A.Qasîmlû qala gelş û gehinekêñ tekoşina Kurdista na Iranê kîr.

Disa dema vê hevpeyvina me da, tîka wi jî me ev bû ku, ger imkanêñ me dest bîde, vê hevpeyvinê bî çend zmana bî weşinin.

Me, ev daxwaza A.Qasîmlû gîring dit û bî cih ani . Em bawerîn ku, ev broşüra me, wê rewşa Kurdistana î ranê û tekoşina gelê Kurd, hin bêtir bîde naskırın . Jî bo vê armancê, em vê hevpeyvinê bî zimanê Tîrki û Kurdi çap dikin û diweşinin.

ARMANC

4

www.arsivakurd.org

ARMANC:Rewşa gelê kurd irc li Kurdistana franê çâwa ye ú tékoşin di kijan qonaxé de ye?

QASIMLU:Ji ali siyasi û leşkeri rewşa gelê Kurdistana Iranê niha ji hemi caran baştir û xwurttir e. Di şerê pêşin ê havin û payiza 1979 an de këmasiyêni me zor bûn, tecriben me, bi teybeti di warê şer - de kêm bûn; Ji ali tenzim û teşkiat de ji këmasi gelek bûn. Me şer nedixwast:hikûmeta Tehranê jibo cûlanel-veyi(hereketi)kurdi rojek pêştir biperçiqine li diji me cihad ilan kir û tecawizi Kurdistan kir. Jibo me, deri miqawemet hiç rîgây din ne wabû. Me miqawe met kir û piştî 3 mehênen şer leşker û pasdarên hikûmetê li her derê şikestin. Tahran mecbûr ma, mizake ran pêşneyar kir.

Bedaxewe mizakere bi ser neketin. Di naw çend menhan de delegasyonên resmi, niv-resmi an teybeti li dû hev dihatin Mahabadê, digotin ku terha(proje ya) me ya xwud-muxtari(otonomi) qebûl dikan û dizivirin Tehranê, tu cewabeki resmi ne didan. Diyar bû ku ew ten-yadixwazin wext qazanc kin û xwe jibo êrişkeke nû amade kin. Jibo ku cardin şer saz nebe, partiya me her çi tiştê mimkin bû kir. Me nedixwast ku cardin gund û bajarên kurd bêñ suhtandin, wêran kirin, xelkê kurdi mezlûm bê bombaran kirin. Lê hikûmeta Tehrena di dawiya dawi de ji me re got; Em daxwazên we yên demokrasi û otonomi qebûl nakin, em bi nûnerên(temsilkarên) gelê kurd re hew mizakere dikan, ten ya ýek rîgah jibo we heye: çek û silahên xwe deynin, xwe teslimkin.

Di Adara 1980 an de hêzên Tehranê ji nû vê şer derxistin, bajarên Sanandac, Marivan, Saqez û Banê bombaran û wêran kirin. Tenya li Sanandac nêzi 3.000 kes ji gelê me hate kuştin. Ev şerê duwem hê dom dike, li her aliyên Kurdistana Iranê. 30.000 leşker, bêtiri 40 000 pasdar, bombavêjên Phantom û helikopter niha bêrawestan şerê gelê kurd dikan.

Lê gelê me, bi saya mîrxasi û fedakariya xwe, bi sa ya yekitiya xwe ji hemi caran baştir difaa xwe dike Hêzên êrişkarên hikûmeta merkezi xeyni çend bajarên mezin newêrin, nikarin bi tu ciyi de bilibitin. İro peşmergeyên mîrxasên gelê kurd, dervayê çend bajarên mezin li seranserê Kurdistanê, li çiyan, li gundan, li 4 bajaran(Bokan, Şino, Nosûd û Noçê), li ser riyên esa si hakim in, 100.000 Km² erdê Kurdistanê hatiye riz-

gar kirin.12.000 peşmergeyên partiyê legel 50.000 Gundiyêن çekdar Kurdistana Azad diparêzin.

. ARMANC: Piştî vi şerê ku 2 sal in té kirin, ci guhe randin çêbûn li Kurdistanê û li Iranê? Parti ci dix waze û hikûmeta merkezi ci pêşneyar dikê?

QASIMLU: Di vê şerê dijwar da, me zor tecribe qazanc kirin. İro ji ali tenzim û teşkilata leşkeri rewşa gelê me ji bere pir baştır bûyê û roj bi roj baştır ji dibe. Di ali siyasi de ji yekitiya xelkê me, dereca wi ya teşkilati zor peştatir cûne. Niha, ji % 95 gelê kurdê Iranê bi baweri û fedakari piştî vaniya şerê demokrasi û otonomiyê dike. Ü herweki helbijartinê meclisê yên par ji nişandan, bêtiri %80 gele Kurdistanê piştivaniya partiya me dike. Yekitiya xelkê, piştivaniya xelkê baştır in çekê me ye di şerê diji rejima Tehranê.

İro Kurdistana Azad kela demokrasiyê ye jibo hemi Iranê. Heta ku em şer bikin, heta ku em berxwedin, rejîma Ayatullahên kevneperest nikare xelken Iranê ji nûye li zincirên diktatoriye xe. Roj bi roj bêtirin Iranî vê yekê fehm dikan. Roj bi roj heval û dilxwazên me dinav xelkên Iranê de, di nav hêzên demokrat û pêşverû de zêdetir dibin. Mësela, sazûmanê Mucahidînê xelkê Iran, ku mezintirin teşkilata siyasiya pêşverû ya Iranê ye, niha eşkere difaa şerê me dike, dost û piştvanê me ye. Hê zor hêz, Komele û şexsiyetên pêşverûyên din ji hene ku piştivaniya me dikan. Ev di şertên Iranê de guherandin û pêşveçûneke mezin e.

Ez bêm ser pirsa daxwazên me. Daxwaza me ya esasi jibo Iranê demokrasi ye: naskirina azadiyêni siyasi, azadiyêni şexsi, azadiyêni çapê, civinê, birûbaweri û sendiqayı. Jibo gele Kurdistanê ji em xwud-muxtari (otonomi) dixwazin. Muhteva otonomiya ku em dixvazin ev e :

1-Yekkirina 4 wilayetên kurdên Iranê di nav çarçe va Kurdistana otonom da.

2-Naskirina zimanê kurdi weki zimanê resmi yê Kurdistane otonom legel zimanê farisi ku zimanê resmiye hemi Iranê ye.

3-Helbijartina meclis an şûrayi giştî yê Kurdistan. Ev meclis ewê hikûmeteke otonom dirust ke û hikûmeta otonom ewê hemi karûbarêñ hindurêñ Kurdistanê bicihbine; karêñ xarici (diplomasî) difaa milli, parastina sinoran, gumruk, karûbarêñ Banka Merkezi di-

bîn selahiyeta hikûmeta merkezi da diminin.

4-Polis,cendirme û pasdar li Kurdistanê naminin, ewê peşmerge li asayışa hindur binêrin.

Hikûmeta merkezi deri çekdanin û teslimbûnê tişteki pêşneyar nake.Lê rewş,di şertên şoreşê de zû diguhirin û hikûmeta ku niha şerê me dike nikare hê pir dom bike.

ARMANC: Hin kes û rôexistin dibêjin ku li Iranê hikûmeteki pêşverû û anti-emperialist heye û gelê kurdi seri vê hikûmetê dike.Ditina partiyê li ser vê yekê ci ye?

QASIMLU: Dibê beri hemi tiştan baş diyar kin ku ev hikûmet di nav 2 salan da qazancen şoreşa xelkên Iranê tasfiye kir.İro ji demokrasiyê tu eser ne maye Tenya hizbeki eşkere heye ku Hizba Cîmhûriya İslami ya Ayatullahan e.Hêzên pêşverû,demokrat û anti-emperialist hemû ji nûve mecbûri xebata sirri,illegal bûne.Hikûmeta merkezi ne tenê şerê hizba me,ku 35 sal diji emperializmê têkoşin kiriye,lê wisa ji serê selek hêzên anti-emperialistên din,weki Mucahidîn nê xelk;dike,militanên wan digire,zindani dike,diku je.Niha qasi 1500 hevalên me yen Mucahidin di zinda nê ayatullahan da ne,çendêne din tevi hin fedayinan hatin kuştun.

Iro,tenya rojnama muxalifa eşkere,rojnama Beni-Sâdr e,hemi rojnamen dîn ên muxalefetê hatin qedexê kirin.Azadiyên şexsiyên ku di dewra diktatoriya Şah da ji hebûn nemane:müsiki,sinema,tiyatrosu,alkol,qedexe ne;jin nikarin çi cili dixwazin wi lixwe kin;Danışgeh(universite) gitine.Heta li Kurdistanê,hemi mekteb ji girti ni.Bîhayî,bîkari,enflasyon,rewşa tebeqeyen zehmetkêş,rewşa karker û cotkaran zor xirab kiriye û rejima nû xeyni waadên vala heta niha tu tişteki nedaye wan .Gava karker jibo heqê xwe bistinin grev an nimayıse ki piçük çedikin,mela wan bi nokeri(ajani) ya emperyalizmê,kommunizm,siyonizm û Iraqê itham dikan,mesûlên wan digrin.Pêş meheki,li Tehranê 50.000 kes li diji bîkari û bîhayî xwastin bimeşin.Pasdar û Hizbul lahi,êrişi wan kîrin,çend ji wan kuştin,60-70 kes ji birindar kîrin.Ev rejima ku demokirasi tasfiye kir,ku şerê hêz û kesen anti-emperialist dike gewa dibe anti-emperialist? Li gora kija aqil û mantiqi?

lro li Iranê deri serokatiya hizbê TUDEH û yet ji, 4 şaxên Fedayinâ kes rejimê anti-emperialist qebûl na ke. Nifûza wan herdû hêzan ji zor kêm e, nêzi tine bûnê ye.

Rasti ev e ku ev rejim diji her tiştê ku ne sii ye. Diji Komminizmê ye, diji Amerika û Ewrûpa ye, diji demokrata ye, diji misilmanê sunni ye. Heta diji şii yê pêşverû (weki mucahidin) ye. Mela û ayatullahê kev neperest dixwazin di Iran aqna XX an ideolojiya şii ya dewra şah Abbas bicih binin. Ev rejima paşverû, ewê ji ber anti-komministiya xwe roj bi roj nêzi emperializma Amerikani bibe. Li Irane zor kes dizanin û li Ewrûpa kovarê Der Spiegel û le Nouvel Observateur ji nivisin ku Tehran ev çend meh in, ji Is rail û Koreya Cenûbi çek û silah dikire. Ev hê destpêk e !

ARMANCI: Ditina parti li ser şerê Iran û Iraq ci ye?

QASIMLU: Em bawér in ku ev ser bi zerarê Iran û Iraqê ye. Çend roj piştî destpêka ser, me di Radyo Kurdistan de beyanêk neşir kir û ji hikûmeta merkezi re pêşniyar kir: weki Irani em amade ne herin li rex leşkerên Irani diji tecawiza Iraqê ser bikin, si norêni. Iranê, serxwebûniya Iranê bibarêzin, bi wi şerti ku Tehran pasdarên micrim ji Kurdistanê bikşine û daxwazên me yên otonomiye, qebûl ke. Cewaba hikûmeta merkezi zêdekirina şerê Kurdistanê bû. Pêşneyarêne, me yên lihevhatinê û agirbirinê ji red kîrin. Zû xuya bû ku hikûmeta merkezi dixwast ji atmosfera "yekî tiya millî" istifade bike jibo cûlaneweyi (hereketi), kurd biperçiqinê. Ji bo Tehranê şerê diji gelê kurd ji şerê diji Iraqê mihimtir e û li cepha kurd ji cepha Iraqê bêtir leşker heye;

Jibo me menfeatên gelê kurd pêsi hemi tiştan e. Em amade nedifaa serxwebûna Iranê bikin lê ne amade ne difaa rejima paşverûya Ayatullahan bikin. Emê heta dawi difaa Kurdistan'a rizgarkiri bikin. Nahêlin ku leşkerên Iranê bikevinê û nahêlin ku piyê yek Iraqi ji bikevê.

Em ji tarixa milletê xwe divê ku ders bistinin; Bi sedsalan kurd xwe jibo İslamiyetê, jibo xelife û şerietê, jibo dozêni biyani xwe dane kuştin. İndi, xeyni doza rizgariya gelê kurd em hew dixwazin xwe jibo kesi bidin kuştun.

ARMANC: Hinêk hawir dibêjin ku PDK-î ji hikûmeta îraqê alikari distine. Ditina parti li ser vê yekê ciye ?

QASIMLU: Haya min ji wan hawiran heye û ewan heta iro, bi fitne, derev û durûti, abrûya(heya) xwe birine Lê disa ez dixwazim li ser pirsa alikariya derve prensibên Partiya me bêjim. Em di şer û tekoşina xwe da, beri hemiyan bi alikariya û piştianiya gelê kurd ittimad dîkin. Bi saya piştianiya gelê me û bi sa ya şerkariya peşmergeyên mîrxas ihtiyaca me ne bi xwarin û ne ji bi çekên gerillayê(tifing,kalaşnikof) heye. Ji ali zirai ve Kurdistan têra xwe dike. Ji ali pûl(pere) ve, carina kêmasiyên me bin peşmergê diçin ser bankê İranê. Béri çend mehan peşmergên me ji banka Mahabad nêzi 70 milyon tûman(8 milyon dollar) bîdest xistin. Ji ali çek ve ji heta niha me padigahêñ(qışlêñ) Mahabad, Nosûd û Sardast zevtkiriye û ji wan têra çek peyda kiriye. Lê em hewcê çekê diji helikopter û bombavêjan e.

Hemi cûlaneweyên rizgari ji derve alikari disti-nin. Mesela hevalên me yêñ Filistini ji gelek devlet ttan, heta ji dewletên zor paşverûyên weki Erebistana Sûdi ji alikari distinin û ev tişteki meşrû ye. Gava ku dewleta İranê ji Israilê ji alikari distine jibo şerê me bike ku em ji alikari ji derve bistî-nin jibo xwe hê xwurttir bikin ev meşrû ye.

Ev alikari, emê bi du şertan qebûl kin:

1-Alikari bê şertên siyasi be şertên siyasi be û heta dereceki wisa be ku me bixwe ve girê ne de. Kin gê em bixwazin em dikaribin bêjin na, û bê vê alikariyê dikaribin şerê xwe yê rizgariyê bidin domkiri-nê, ji serxweboyi(istiqlala) ya xwe hiç tawiz nedin.

2-Ev alikari ne diji menfeetên kurdên welatên din û heta ne diji yêñ hêzên pêşverûyên welatên din be. Heke rojeki dewleteki van şertên me qebûl ke û alikari bide me, heqê me yê meşrû ye ku em vê alikariyê qebûl kin. Lê di fiiliyat û icraatê da heta niha tu dewlete alikariya bêşert pêşneyarı me nekiriye û partiya me ji tu dewleti alikari nastine.

ARMANC: Gelo dikari ji me ra PDK-î bidi naskirin ? Ne tenê ditinêñ we li ser Kurdistan û li ser İranê, lê wisa ji li ser meselên cihani ditinêñ we ci ne.?

QASIMLU: Partiya me partîyeke demokratika milli ye; Partiya karker, cotkar û entellektuelên şoresge-

rên Kurdistana Iranê ye. Em jîbo Iranê demokratik û jîbo bidesxistina mafêni milliyêni 6 milyon kurdên Iranê şer dikin. Em partiyekî çep û pêşverû ne û li Iranê, li Rohelata Navin hêzên demokrat û pêşverû ji xwe re dost dizanin. Em li perçeyêni Kurdistanê din de piştawanê şerên rizgari yên gelê kurd in, lê naxwazin, bi tu awayi, têkili nav karêni wan en hindur bi bin. Bêgûman, daxwaza me ew e ku li perçeyêni din ji gelê kurd yekitiya xwe ya siyasi di nav cepheyekî yekbûyi û pêşverû da pêk bine jîbo vê yekitiye ci a likari pêwist be, em amade ne. Di meselêni cihanê de, em hêzên demokratik û pêşverû, cûlanewey, karkeran, cûlaneweyi rizgarixwazên xelkên bindest û welatêni sosyalist ji xwe re dostêni stratejik dizanin.

ARMANCI: Li kongra PDK-î ya IV an da ci guherandin çê bûn?

QASIMLU: Kongra IV a di tarixa partiya me de, Kongreki zer mûhim e, fetlanekî ye. Piştî 33 salêni xebata sirri û binerd, ev yekemin car bû ku me dikaribû li ser axa azada Kurdistanê kongre xwe eşkerê bicivin; vekiri, eşkerê hemi pirsên têkoşina xwe minaqeşe bikin. Di kongre da nûnerên (temsilkarên) 30.000 enda men partiya me amade bûn. Ji hêzên pêşverûyêni Iranê û Ewrûpayê, ji partiyen sosyalist û kommunist, peya - uşan (mesajên) piroziyê hatin ji kongrê ra. Jîbo pêşve rûyêni cihanê ji kongreki demokratik di Irana ku nû ji çendi dehsalêni diktatoriye xelas bûbû, zor giring bû. Divê zanibûn heta niha, tenya partiya Irani ku piştî şoreşê kongra xwe civandîye, bi usûleki vekiri û demokratik berpirsyar û serokatiya xwe nûkiriye, PDK-î e. Ev ji baweriya me ya kûr bi demokrasiye nişan dide.

Beri şoreşê Iranê, partiya me partiya çend sed militanêni şoreşger bû. Piştî şoreşê, bi saya guherandinêni teze û siyaseta me ya rast, pêşverû, demokratik û müsamahakar, bi careki bi deh hezaran kurd, mîrjin, keç, û xort, xwastin bibin endamên me. Ku em her kesê ku xwe "hizbi" dibê je endam qebûl kin, bêtiri 200.000 endamên me dibûn. Lê dixwazin, heta ku imkan dest didin, militanêni xwe bibijêrin. Beri saleki 30.000 endamên me hebû; niha hejmara wan zor zêdetir ji bûye. Pêwist bû ku parti ji aliki ve daxwazên van endamên nû bibizo, cih bide wan, xwe nû û xurt bike jîbo bici

hanina wezifeyen xwe yên tarixi,di aliyê din da şer têñ nûyêñ Iranê baş minaçeşe ke û rêgeha xwe,taktikêñ xwe,cardin,li gora van şertêñ nû tespit bike.Ev bûn armancêñ kongrê.

Di kongrê de çend kesêñ nêzi TUDEH,difaa xêza serokatiya hizbi TUDEH kirin û xwastin ku ev xêz bibe ya partiya me ji.Lê kongre bipiranîya girana dengen vê siyasetê red kir û hiç kes ji van "Tudehiyên eşkere" nehate helbijartînê organêñ serokatiya PDK-î çend meh piştî kongrê,serokatiya hizbê TUDEH,bi hin metodêñ taybeti û waadêñ derewin 6 kes ji mendamêñ komita Nawendiya me teşwiqê inşikakê kir.Di demeka ku bajarêñ Kurdistanê bê rawestan û bê amandihatine bombaran kirin,ev kesan ilan kirin ku li diji hikümeta merkezi şer kirin,miçawemeta çekdari kirin zid di-inqilabi ye,bi kêri menfeetêñ emperyalizmê û İra qê tê.Hesabêñ wan zor şaş derketin! ev ji gelê kurd pêre tecrit bûn û ji tirsa xwe reviyan çûn Tehranê Li wê derê ji waadêñ wan ên TUDEH'i derew derketin, hikûmet ne otonomi da wan,ne ji qedrê wan girt,heta 2 ji dilxwazan wan li Mahabadê da kuştin.

İro li Kurdistanê tu nifûza "grûba 6 neferî" tune ye.Dilxwaz û hevalêñ wan ên destpêkê ji yeko yeko vedigerin,xeletiyêñ xwe qebûl dikan û dixwazin cardin di sefêñ azadiya gelê kurd da ciyê xwe bigirin.Heta niha ki poşman bûbe me bi zihniyetekemisame-hekar û demokratik deri li van vekâriye.Em dizanin ku jibo hin kesan,weki Xeni Bilûrian,ku bi salan ji bo baweriya xwe,jibo azadiya gelê xwe şer kirine,ev rewşa ku jiber nezaniya xwe,bi tehrikên TUDEH ê ketinê,trajedi ye.

Bi saya organêñ nawendi(Komita nawendi,politburo,mişawirêñ komita nawendi,komisyona Teftişê) yên di kongra IV an da helbijarti,partiya me karê xwe yi siyasi û leşkeri bi awaki zor muretebtir pêk tine . Niha ji em giraniya xwe didin durustkirina idareye-ki şoreşgeri di bajef û gundêñ Kurdistanâ azad de . Heta havinê,em hevidar in ku ewê di her gundi de sû raya xelkê bê helbijartin.Jibo ku gundi bixwe karû-barêñ gundê xwe idarê kin,bê têkiliya partiye. Faşê ewê şûrayêñ mahalli,şûrayêñ bajêr,şûrayêñ şaristanê bêñ helbijartin.Di dawiyê de,armanca me civandîna' şûraya giştî ya Kurdistanê ye.Ewê ev şûraya han,beri dawiya salê durust be û hemi karûbarêñ idariyêñ

Kurdistana azad bimeşine.Pêwist e ku rojek zûtir parti xwe ji barê idarekirinê rizgar ke.Karê parti-yê ew e ku xelkê ji ali siyasi de teşkil ke,terbiye ke,jê re rehberiya siyasi bikê.Ji niha da me karên leşkeri û siyasi ji hev cuda kiriye;niha pêwist e ku karûbarên idari ji,ji yên siyasi bêñ cuda kirin,zihniyeteke demokratika esil di nav gelê kurd de bi cih bibe;gelê kurd bi qeweta xwe,bi zanina xwe bêtîrin bawer be,bibine ku bê têkiliya derve baş dikare xwe idare ke,pêşve here.

ARMANC:Hêzên ku li dervayi PDK-î li Kurdistana i-ranê hene,rewşa wan ci ye ? Peywendiyêñ we bi wan re ci ne ?

QASIMLU: Heta havinê,derveyi parti ya me li Kurdistana İranê du hêzên din ji hebûn:KOMALA û FEDAYIN Xelk.Niha,her weki dizanin,Fedayin bûne 4 perçe û yek ji perçeyêñ wan nêzi siyaseta TUDEH bûye.Piştî perçebûnêñ wan,Fedayin ji nifûza xwe pir winda kirin,serokên wan ên Kurdistanê,ku Azeri an Faris bûn,Kurdistanê terk kirin û gotin ku naxwazin li di ji "rejima anti-emperialist" şer kin.Saleki pêsi,ey ni kes dixwastin "rejima paşverûya Xumeyni" daxînin,û me bi mutedili,bi reformisti itham dikirin .Peşmergeyêñ Fedayin teribêñ hemi legel çekên xwe hâtin xwe gîhandin peşmergeyêñ partiya me.Niha li Kurdistanê dervayi me tenê Komala maye,lê nifûza wan ji zor kêm bûye.Xeletiyêñ ku li Sanandacê kirin,tunebûna programeki siyasiyi ronak û hin sebebêñ din tesira wan bi roj,bi roj kêmtír ji dikin.Mimkin e ku % 3 heta % 5 xelkê hê piştiwaniya wan bike: Çend sed peşmergeyêñ wan hene û ew li diji hêzên hikûmeta merkezi şer dikin.Jibo me nokta esasi ev e û loma em Komala weki hêzêki Kurdistanê û dost hesab di kin.Ev bixwe li diji me maşallah,hemi,wext dinivisi nin:em ne zor şoresger in,bûrjûwa ne û hin tiştên din! Lê xeydi nake; em teqriben qet cewaba wan ji nadîn.Ne hewce yê û wextê me yê polemikên vala ji nin e;xelkê me hişyar e,bi çavê xwe icraata me dibine û piştwni lêdike.

Diyar e ku gava ideolojiya du teşkilatan cuda be hevkariya wan asan(rehet) nin e;lê ev hevkari,çend dijwari hebin ji,zarûri ye li diji hêzên zalimên hikûmeta merkezi,li diji tank,top û bombavêjan, jibo difaa gelê kurd,jibo azadiya gelê kurd!

Deri me û komala,hin şexsiyetên demokrat û welat-parêz hene weki şêx Izzedin Huseyni.Heta beri çend mehan ji sloganı Fedeyi û komala ev bû "Rehberê me Şêx Izzedin e" Emê,hê di roja peşin de me ron kir ku em rehberiya şexsi qebûl nakîn,ku tenya rehberekî jibo gelê kurd dibe:ew ji parti ye.Lê me berê ji welat,mimkin e ku nikaribin bi nêziki rewşa gelê me yê kurdê Iranê taqîp kin,guherandin û pêşvecûnên nû zanibin.Dijminên gelê me û hin kesen ku menfeatêñ xwe yên teng û piçûk didin pêşıya menfeetêñ millet, wê bixwazin,li ser hesabê me derew,iftira û ithaman belav kin.Dive ku hun bi asani guh nedin van propagandayêñ bêbextêñ diji-kurd.Divê ku hun baş zanibin ku iro li Kurdistanâ Iranê cûlaneweyeki(hereketi) esil,xelk,pêşverû û anti-emperialist heye,ku cûlanewey me hêviya 6 milyon kurdên Iranê,hêviya hemi demokrat,pêşverû,zehmetkeş û gelên bindestêñ Iranê ye.

Divê ku xwişk û brayêñ me yên Kurdêñ dewletêñ din,di şerên xwe yên diji rejimêñ Iraq,Tirkiye û Sûrî de teqsir mekin,jibo demokrasiyê û jibo mafêñ gelê kurd têkoşin kin.Lê tucar jibir mekin ku iro çarenûsi(qeder) gelê kurd bi şerê Kurdistanâ Iranê ve girêdayî ye.iro cepha aciltirin û giringtirin li digot ku em Şêx Huseyni weki şexsiyetekî dini û siyasi qebûl dîkin û em iro ji eyni tişt dibêjin,gava iro jibo Fedayinan Şêx Huseyni bûye "ziddi-inqilabi" Ez bawer im ku Huseyni bixwe ji rastiya Xêza siyasi ya me dit û ew iro zor nêziki PDK-î ye,peywendiyêñ me pir baş in.Tecriba me ew e ku bi saya siyaseteke demokrat û musamehakar,ji sektarizm û ajitasyonê derewi dûr,hevkariya hêz û kesen welatparêz mimkin e û ev bi qazanci milletê kurd e.

ARMANC:Tişteki ku me ne pirsibe û hun bixwazin bêjin heye.?

QASIMLÜ: Di bersiva pirsên wê de min tabloyeke gîş tí ya rewşa Kurdistanâ Iranê pêşkêş kir.Ez dixwa-zim,ica bi icaza we,bi çend gotina ehemiyeta şerê gelê Kurdistanâ Iranê jibo hemi milletê kurd bejim: Ji ber kîmasiya peywendiyân,jiber kîmasiya imkanêñ, me yên enformasyonê,xwişk û brayêñ me yên derveyi

Kurdistana İranê ye. Divê ku hemâ imkan bêñ seferber
kerin jîbo serketina şerê gelê Kurdistana İranê, ji
bir mekin:iro hêviya azadiya gelê kurd li Kurdistana
İranê ye.

www.arsivakurd.org

ÖNSÖZ

İran Kurdistan Demoqrat partisi GENEL SEKRETERİ A.Qasımlı,1981 yılının Şubat ayında bir sürü Avrupa ülkelerini gezdi.Bu gezisinde,birçok siyasi örgüt ve kişilere,İran Kurdistanında verilmekte olan savaşımı anlattı.İran Kurdistanında sürdürülen bu haklı kavga ya,Avrupa da bir kamuoyu yaratmaya çalıştı.

Biz,DEVRİMÇİ DEMOKRATLAR,ARMANC adına kendisiyle bir görüşme yaptık.Bu görüşmede,İran Kurdistanındaki mücadeleninvardığı boyutları ve sorunlarını bize aktardı.

Ayrıca,kendisi bizden eğer,olanaklarımız elveri - yorsa bu görüşmeyi bir kaç dilden yayınlamamızı di ledi.Biz bu dileği yerine getirmek,İran Kurdistanında verilen mücadelenin bilinmiyen yönlerini okuyucularımıza sunmak üzere,yapılan bu roportajı Kürtçe ve Türkçe olarak yayınıyoruz.

ARMANC

ARMANC: İran Kürdistanında bugün kürt halkının durumu nasıldır ve savaşım hangi aşamadadır?

QASIMLU: İran kürdistanında kürt halkının siyasal ve askersel durumu bugün eskisine nazaran kat kat üstün ve güçlündür.

1979'un ilk yaz ve güz savaşında eksiklerimiz çoktu. Özellikle savaş deneyimlerimiz çok azdı. Örgütlenme ve düzen yönünde de eksiklerimiz oldukça fazlaydı. Biz savaşın çıkışmasına karşıydık. Tahran Hükümeti kürt hareketine karşı cihad açtı ve bir gün önce kürt halkını ezmek için Kurdistan'ın üzerine yürüdü. Bizim için karşı koymaktan başka bir seçenek kalmamıştı. Biz, Bu saldırıyla karşı kendimizi koruduk ve saldırıyı püskürtmeye çalıştık. Saldırıdan 3 ay sonra, biz İran asker ve mucahitlerinin saldırularını durdurduk. Tahran mecbur kaldı ve görüşmeleri önerdi.

Görüşmeler olumlu ve başarılı geçmedi. Bir kaç ay içerisinde resmi delegasyonlar, yarı resmi delegasyonlar ve özel kişilerin Mahabad'a gelip gitmeleri birbirini izledi. Bizim otonomi projemizi benimseyip Tahran'a dönüyorlardı. Bununla birlikte hiçbir resmi yanıt yoktu. Açıktı ki, onların amacı zaman kazanıp yeni bir saldırıyla geçme planları açığa çıktı. Bir daha savaşın çekmaması için, partimiz bütün eldeki imkanları seferber etti, yoğun çaba harcadı. Biz istemiyorduk bir daha Kurdistan'ın kent ve köyleri yıkılsın ve yakılsın. Yoksul Kürt halkının bombalarla öldürülmelerini istemiyorduk. Tahran Hükümeti en sonunda "Sizin demokratik ve otonomi istemlerinizi kabul etmiyoruz. Biz, Kürt temsilcileriyle artık görüşmeleri kestik. Tek çıkar yolunuz silahlarınızı bırakın ve bize teslim olun." cevabını verdiler.

Mart 1980 tarihinde Tahran kuvvetleri yeniden sa-

vaşı başlattılar. Sanandac, Marivan, Saqez ve Banê kentlerini bombaladılar ve yerle bir ettiler. Yalnız Sanandaj'da yaklaşık 3.000 kişi kürt öldürdü. Bu ikinci savaş hala bütün İran Kürdistanında devam ediyor. Bu savaşta 30.000 İran askeri 40.000 den fazla islam mucahidi(pastar) aralıksız fantomlarla helikopterlerle Kürdistanı bombalıyorlar. Kürt halkına karşı amansız bir savaşı sürdürüler.

Halkımız özveriyle birlik içinde kahramanca, yiğitçe, güçlü ve inançlı bir şekilde savunmasını yapıyor. Merkezi hükümetin saldırgan güçleri bir kaç büyük ilin dışında hiçbir hareket etme gücü yoktur, yerinden kibirdanamıyorlar. Bugün Kürdistan baştan başa kahraman peşmergelerin(öncüsavaşçı) kontrolundadır. Bir kaç büyük ilin dışında, dağlar, köyler 4 büyük il,(Bokan, Şino, Nosûd ve Noçe) anayolları peşmergelerin kontrolündedir. 100.000 km² Kürdistan toprağı bugün kurtarılmış durumdadır. Bugün partinin 12.000 silahlı savaşcısı ve 50.000 silahlı köylü kurta rılmış Kürdistanı koruyorlar.

ARMANC: Savaş iki yıldır sürüyor, bu iki yıllık savaş süresi içinde Kürdistanda ve İranda herhangi bir durum değişikliği oldu mu? Parti ne istiyor, merkezi hükümetin negibi önerileri var acaba?

QASIMLU: Bu çetin savaşta biz, hayli başarılı dene yimler elde ettik. Bugün halkın askersel örgütlenme, kordinasyon durumu eskiye nazaran çok ilerdedir. Gün be gün her alanda yeni aşamalar kaydediyor. Siyasi yönde de halkın birliği ve örgütlenme düzeyi çok gelişmiş kaydetmiştir. Şimdi İranlı Kürtlerin %95 inançlı ve özverili bir şekilde demokrasi ve otomomi savasımını destekliyor ve bunun için savaşıyor. Bunun en somut açık örneği geçen yılı meclis seçimlerinde Kürdistan halkı oylarının % 80 partimize kuluandı. halkın birliği ve halkın dayanışması bizim Tahran rejimine karşı, savaşta kullandığımız en güçlü silahtır.

Bugün özgür Kürdistan, bütün İran'ın demokrasi kallesidir. Bizim savaşımız sürdürükçe, biz direndikçe, Ayaullahların gerici rejimleri İran halklarını diktatörlük zincirine vuramaz. İran halkları hergün biraz daha bunun bilincine varıyorlar. Bu nedenledir ki günbe gün bizim yoldaşlarımız ve sempatizanlarımız

İran halkları içinde, ilerici ve demokrasi güçleri içinde fazlalaşıyoruz. Örneğin İran halkı Mucahitleri örgütü, ki İran'da en büyük siyasi örgütür. Açıktan, açığa haklı savaşımızı destekliyor, onlar savaşımızın dostu ve destekliyecisidirler. Bunun dışında bir çok ilerici, örgüt ve kişiler de bizi desteklemektedir. Bu durum İran şartlarında büyük bir değişiklik ve ilerlemedir.

Bizim, istemlerimize de ~~sinmek~~ istiyorum. Bizim temel istemimiz İran için demokrasıdır; Siyasi özgürlüklerin tanınması, kişisel özgürlükler, basın özgürlüğü, inanç özgürlüğü, sendika ve toplantı özgürlüğü. Biz Kürdistan içinde otonomi istiyoruz. Bizim istediğimiz otonomi biçiminin içeriği şunları kapsıyor;

1-4 Kürt vilayetinin otonom bir Kürdistan çerçevesinde birleştirilmesi.

2-Fars dilinin bütün İran'da resmi dil olarak kullanılması gibi, Kürt dilinin de otonom Kürdistan'da resmi dil olarak tanınması.

3-Kürdistan meclisinin ya da, bütün Kürdistan şurasının seçimi. Bu meclis otonom bir hükümet kurmalı, bu hükümetin görevi iç işleri düzenlemek ve yürütme yetkisine sahip olmalı. Dışişleri (diplomasi) ulusal savunma, sınırları, koruma gümrük, merkezi banka işleri gibi yetkiler merkezi hükümetin yönetim ve denetiminde olmalı.

4-Kürdistanda kıl, jandarma, polis ve mücahit (pasdar) geri çekilmeli, iç güvenliği peşmergeler korumalı.

Merkezi hükümet silahları bırakmaktan ve kendilerine teslim olmaktan başka öneri getirmiyorlar. Fakat devrim şartlarında durum çabuk değişiyor. Karşı savaşı süren hükümet, savaşı sonuna kadar götüremeyecektir.

ARMANC: Kimi örgüt ve kişiler İran'daki yönetimini ilerici ve anti-emperyalist olduğu tezini savunarak, kürtlerin de bu ilerici ve anti-emperyalist hükümete karşı savaşlıklarını ileri sürüyorlar. Partiniz bu konudaki görüşü nedir?

QASIMLU: Herşeyden evvel bilinmelidir ki, bu hükümet iki yıl içerisinde İran halkın devrim kazanımlarını ortadan kaldırdı, tasfiye etti. Bugün İran'da demokrasiden bir eser kalmamıştır. Yalnız açık bir parti vardır. Bu da Ayatullahların, Cumhuriyetçi İsl-

lam partisidir.Bütün ilerici demokrat ve anti-emperyalist güçler yeniden zorunlu olarak,gizliliğe ille gal çalışmaya yönelmişlerdir.Merkezi hükümet 35 yıl lık illegal koşullarında emperyalizme karşı savaşmış partimize karşı yalnız savaşmıyor.Bir çok diğer anti-emperyalist güçlere karıda savaşıyor.Halk mucahitleri gibi güçlere de saldırıyor.Militanlarını, zindanlara atıyor, onları öldürüyor.Simdi yaklaşık 1.500 kişi mucahit arkadaşlarımız Ayatullahların zindanlarındadır.Bir süre önce bazı fedayilerle birlikte öldürdüler.

Bugün tek yasal olarak çıkabilen muhalefet gazetesi,Beni Sadır'ın gazetesiidir.Bütün diğer muhalefet gazeteleri yasaklanmıştır.Şah diktatörlüğün devrindeki var olan bazı kişisel özgürlükler bugün ortada kaldırılmıştır.Müzik,sinema,tiyatro,alkol yasaklanmıştır.Kadınlar istedikleri gibi giyinemiyorlar.Universiteler kapalıdır.Kürdistan'da bile bütün okullar kapalıdır.Pahalılık,işsizlik ve enflasyon emekçilerin durumu,işçi ve köylülerin durumlarını gitikçe kötüleştiriyor.Boş vaadlerden başka,bugüne kadar hiç birşey emekçilere verilmemiştir.Ne zaman işçiler haklarını almak için küçük çapta bir greve girdiklerinde ya da eylem koymalarında,imamlar hemen onları Amerika emperyalizminin,komünizmin,siyonizmin ve Irak hükümetinin adamı olmakla itham ediyor.Yöneticilerini yakalıyor.

Bir ay önce Tahran'da 50.000 kadar insan işsizlik ve pahalılığı protesto etmek için yürümek istediler.Islam mucahitleri ve Hizballahlar kitleye saldırdılar.Bir kaç kişiyi öldürdüler.60-70 kişi de yaralandı.Demokrasiyi tasfiye eden,anti-emperyalist güçleri ezmek ve ortadan kaldırmak istiyen,emekçilere en doğal haklarını tanımayan bir yönetim ne biçim anti-emperyalist bir yönetimdir.? Hangi akıl ve mantika göre bu yönetim ilericedir.? Bugün İran'da TUDEH yöneticileri ve Fedayıelerin 4 kanadından biri dışında,hiç kimse bu yönetimini anti-emperyalist kabul etmiyor.Zaten bu iki grubun gücü ve etkileri de çok azdır,yok sayılacak kadardırlar.

Doğrusu,bu rejim şii olmayan herşeye karşısıdır.Komünizme karşısıdır.Amerika ve Avrupaya karşısıdır,demokrasiye karşısıdır,sunni müslümanlara karşısıdır.Hatta İlerici şii'lere(örnegin dindar mucahitler) de karşı-

dır.Gericici imam ve Ayatullahlar 20.yüzyılın İranı'na Şah Abbas çağındaki şii ideolojisini yerleştirmek istiyorlar.Bu gerici rejim anti-komünist olduğundan hergün Amerika emperyalizmine yanaşacaktır.İran' da çok sayıda kişi bildiği gibi Avrupa'da da Der Spiegel ve Nouvel,Observateur dergilerinin yazdıklararı gibi bir kaç aydır Tahran Israil'den ve güney Kore den silah satın alıyor.Bu henüz başlangıçtır!

ARMANC:Partiniz Irak ve İran arasındaki savaşı nasıl değerlendirdiriyor,bunu bize açıklarmışınız?

QASIMLU:Bize,göre bu savaş İran ve Irak'ın zararı nadır.Savaşın başlamasından bir kaç gün sonra biz Kürdistan radyosundan merkezi hükümete önerimizi yollandık;Bizde İranlılar gibi Irak'ın saldırularına karşı,İran sınırlarını ve İran'ın bağımsızlığını korumak için savaşmaya hazırız.Yalnız Merkezi hükümet askeri ve mucahitlerini Kürdistan'dan çekip otonomi istemimizi kabul etmesi koşuluyla buna hazırlız.Merkezi hükümetin cevabı ise Kürdistan'da savaşın artırlması idi.Anlaşma ve ateşkes önerimiz de reddetti-ler.Hemen durum anlaşıldı,İran hükümeti "milli birlik" atmosferinden yararlanmak istiyordu ve bununla Kürt hareketini ezmek istiyordu.Tahran için kürt halkına karşı savaş,Irak hükümetine karşı savaştan daha önemlidir.Kürt cephesindeki İran askerleri,Iraq cephesindekinden daha fazladır.

Bizim için kürt halkın çıkışları herseyden üstündür.Biz İranın bağımsızlığı için herşeye hazırız fakat Ayatullahların gerici rejimini savunmaya mecbur değiliz.Biz sonuna kadar kurtarılmış Kürdistanı koruyacağız.Biz İran askerlerinin Kürdistan'a girmelerini bırakmayıcağız.Bir Iraklı'nında Kürdistana ayağ basmasına müsaade etmeyiz.

Biz,ulusumuz tarihinden dersler ve deneyimler çi-
armalıyız.Yüz yıldırca kürt halkı İslamiyet için halifelik ve şeriat için,yabancıların amaçları ve çıkışları için savaşmış,ölmüştür.Şimdi biz yalnız ve yalnız kürt halkın kurtuluşu için ölüme gideriz.Bunun dışında hiç kimse için savaş mayız, ölüme gitmeyiz.

ARMANC:Bazı çevreler "İ-KDP'nin Irak hükümetinden yardım alıyor",bu söyletilere karşın partinin cevabı nedir.?Bu konuda bir açıklamada bulunurmusunuz.?

QASIMLU:O,çevrelerden haberdarım.Onlar utanmazca

bugüne kadar fitne,yalan ve ikiyüzlülükle tavırlarını heyasızca sürdürüler. Gene bununla birlikte partimizin dış yardım,politika ilkelérini açıklamak istiyorum.Her şeyden evvel biz savaş ve mücadelede kürt halkının yardımına destegine inadıyorum,itimat ediyoruz.Halkımızın destek ve dayanışması sayesinde ve kahraman savaşçı peşmergelerin sayesinde .. bizim ne yiyeceğe,ne de gerilla silahlarına(tüfek ve keleş şinkof) ihtiyaçlarımız yoktur.Târîmsal yönde Kürdistan kendi ihtiyaçlarını karşılayabiliyor.Parasal yön den bazan ihtiyaçlarımız oluyor.Onunda çaresi var . Peşmergeler İran bankalarını soyuyorlar.Bir kaç ay önce bizim peşmergeler Mahabat bankasından 70 milyon tuman(8. milyon dollar) aldılar.Silaha gelince .. bugüne kadar biz Mahabat,Nosud ve sardast kışlalarını bastık ve bu kışlalardan bir kaç yılın silah ihtiyaçlarını karşılayacak kadar silah elde etmişiz Bizim ihtiyacımız helikopter ve fantom uçaklarına karşı kullanan büyük ve ağır silahlara vandır.

Bütün ulusal kurtuluş hareketleri dışardan yardım almak mecburiyetindedirler ve de alıyorlar.Örneğin, Filistin'li dostlarımız bir çok ülkelерden,hatta çok gerici ülkelerden bile yardım alıyorlar.Suudi Arabistan'dan yardım alıyorlar.Bu meşru bir şeydir.İran devleti İsrail'den aldığı silah yardımını bize karşı savaştı kúlaniyor.Bizde dışardan aldığımız yardımlarla kendimizi savunursak,bu meşrudur.

Biz,bu yardımlar iki şartla kabul ediyoruz;

1-Yardımlar siyasi şartlar taşımayacak,bağımlılık koşulu olmayacak.İstediğimiz an yardıma hayır diye bileyelim.Bu yardım olmadan da kurtuluş savaşımızı sürdürebilelim ki bağımsızlığımızdan hiç taviz vermeden savaşı sürdürübileme gücümüz olsun.

2-Alacağımız bu yardımlar diğer Kürdistan parçalarındaki kürtlerin çıkarlarına karşı engel olmamalı, hatta diğer ülkelerdeki ilerici güçlerin çıkarlarına karşı olmamalıdır.Eğer bir gün gelirde bu şartları rımıza kabul eden bir devlet çıkar,bize yardım etmek isterse,bizim de bu yardıma evet dememiz en doğal hakkımızdır.Bugüne kadar hiçbir devlet bize,eylüm ve uygulamada şartsız bir öneri getirmemiştir . Partimizde hiçbir devletten yardım almamıştır.

ARMANC:Fize IKDP'ni tanıttınız?Partinin yalnız Kürdistan ve İran'la ilgili görüşünü değil,aynı

'zamanda dünya sorunlarıyla ilgili görüşünü açıklar-mısınız?

QASIMLÜ: Partimiz ulusal demokratik bir partidir. İran Kürdistan'ı işçilerinin, köylülerinin ve devrimci entellektüellerin partisidir. Biz demokratik bir İran ve 6 milyonluk İran Kürtlerinin ulusal haklarıının alınması için savaşıyoruz. Biz sol ve ilerici bir partiyiz. Biz İran'da ve Ortadoğu'da demokrat ve ilerici güçleri kendimize dost biliriz. Biz diğer Kürdistan parçalarındaki Kürt halkın kurtuluş savasının destekçisiyiz. Fakat hiçbir şekilde onların işlerine karışmak istemiyoruz. Şüphesiz bizim istemimiz şudur ki diğer parçalarda yaşayan Kürt halkın ilerici bir cephe içinde siyasi bir birlik oluşturmasıdır. Biz bunun için tüm zorunlu olan yardım yapmaya hazırız. Dünya sorunlarında biz demokrat ve ilerici güçleri, işçi hareketlerini, ezilen halkın kurtuluş hareketlerini, ve sosyalist ülkeleri kendimize stratejik dost biliriz.

ARMANC: İKDP'nin 4. Kongresinde ne gibi bir değişiklik oldu?

QASIMLÜ: 4. Kongrenin parti tarihinde önemli yeri vardır. 4. Kongre yeni bir dönemeçtir. 33 yıllık illegaal ve yeraltı çalışmalarından sonra ilk kez biz, özgür Kürdistan toprakları üzerinde açık bir şekilde Kongreyi toplayabildik, mücadeleümüzün bütün sorunlarını açık bir şekilde tartışabildik.

Kongreye 30.000 parti üyelerinin temsilcileri katıldı. Parti kongresine İran ilerici güçlerinden, Avrupa'dan, sosyalist ve komünist partilerinden başarı mesajları geldi. Bu demokratik kongrenin, yıllarca diktatörlük dönemi yaşamış İran'da yapılması bütün dünya ilericileri için de önem taşıır. İran devriminden sonra açık bir şekilde kongresini toplayabilmiş açık bir şekilde demokratik yöntemlerle sorumlularını ve yöneticilerini yenilemiş tek partidir, İKDP.

Bu olgu ne kadar içtenlikle, derin saygılarla demokrasije bağlı olduğumuzun bir göstergesidir. İran devriminden önce, partimizin üyeleri bir kaç devrimci militandan oluşan bir partiydi. Devrimden sonra değişen yeni politikamızın doğru, ilerici, demokratik ve esnek ilkelerinden dolayı bir seferde, erkek kadın, kız ve genç onbinlerce kişi partiye üye olmak istediler. Eğer biz herkesi alsaydık bugün en az 200.000

üyemiz olurdu. Elimizden geldiği kadar militan kadroları seçiyoruz. Bir yıl önce 30.000 üyemiz vardı. Şimdi üye sayısı çok daha fazladır. Parti yeni üyelerin istem ve ihtiyaçlarını karşılamak, onlara yer vermek erleştirmek, üyeleri yetiştirmek, geliştirmek, tarihi görevini kavratmak, İran'ın yeni şartlarını inceleyip tartışabilmek, yolunu taktiklerini tesbit etmek, kongremizin başlıca amaçları oldu.

Kongrede TUDEH'e yakın olan bir kaç kişi, TUDEH - merkez çizgisini savundular. Bu çizgiyi bizim partide de benimsetmek istediler. Kongrede yapılan oylamalarda bu kişiler yöneticilik için delegelerden oy alamadılar. Bu "açık TUDEH'liler" İKDP'nin yönetimine seçilemediler.

Kongreden birkaç ay sonra TUDEH yöneticileri bizim merkez komitesinden 6 kişiyi bazı özel metodlarla, boş vaad ve yalanlarla provakasyona teşvik etti. Kürdistan kentleri merkezi hükümet tarafından bombalandığı sırada bu kişiler "merkezi hükümete karşı savaşmak, silahlı savunma yapmak devrime karşısıdır, bu emperyalizmin ve Irak hükümetinin yararını nadir", şeklinde beyanlarda bulundular. Onların hesapları yanlış çıktı, Kürt halkından tecrit oldular. Korkudan Tahran'a kaçtılar. Orda da TUDEH'in vaadleri boş ve yalan çıktı. Hükümet onları ne otonomi hakkı tanıdı, ne de onlara değer verdi. Hatta onların iki sempatisiz Mahabat'ta öldürüldü.

Bugün Kürdistan'da "6 kişilik gurubun" hiçbir gücü yoktur. Başlangıçtaki arkadaşları ve sempatisanları birer birer dönüyorlar, yanlışlıklarını kabul ediyorlar. Tekrar Kürt halkın özgürlük savaşındaki yerlerini almak istiyorlar, simdiye kadar pişman olanlara biz, esnek ve demokratik bir anlayışla kapıları açık bıraktık. Biz biliyoruz ki Xeni Billuryan gibi bazı kişiler yıllarca inancı için, Kürt halkın özgürlüğü için hapislerde yatmış fakat bilgisizliği nedeniyle ve TUDEH'in tahrirleriyle trajedik bir duruma düşmüştür.

Yönetim organlarının "merkez komitesi, polit büro danışma komitesi, denetleme" 4. kongrede seçilmeleriyle partimizin askeri ve siyasi işlerini örgütleyen düzenli bir şekilde yürütüyor. Şimdi de biz var gücümüzle ağırlığımızı özgür Kürdistan'ın kent ve köylerinde kurulacak devrimci bir yönetime veriyoruz. U-

mut ediyoruz ki yaza kadar bütün Kurdistan köyle - rinde halk şuraları seçilecek.Bu seçilecek halk şu ralarıyla köylüler artık kendi köylerini partinin müdahalesi olmadan yönetecekler.Daha sonraları ma - halli şuraların,ilçe şuraları ve il şuralarının se - çimleri yapılacak.Amacımız en sonunda Kurdistan ge - nel şuralarının toplanmasıdır.Bu genel şura yıl so - nundan evel kurulacak.Bütün Kurdistan'ın işlerini , yönetimini bu şura yönetecektir.Partinin bir an önc - ce bu yönetim yükümlülüğünden kurtulması zorunlu - dur.Partinin görevi halkın politik yönde örgütlemek, eğitmek ve politik öncülük görevini yürütmektir.Biz şimdiden askeri ve siyasi işleri birbirinden ayı - rmış durumdayız.Yönetim işlerinin de siyasi işlerden ayrılmazı kaçınılmaz bir zorunluluktur.Gerçek demok - rasi anlayışı Kürt halkına benimsetmek,kararındayız ve yerleştirmek lazım.O zaman Kürt halkı gücüne gü - venecək,bilincine inanacak kendi kendini yönetme an - layışını kavriyacak ve ilerliyecektir.

ARMANCI: İKDP'sinin dışındaki siyasi güçlerin,Kür - distan'daki durumları nasıl,sizin onlarla ilişkile - riniz nedir?

QASIMLU:Geçen sonbahara kadar bizim dışımızda Kür - distan da iki siyasi güç daha var idi:KOMELA ve HALK FEDAİLERİ.Bilindiği gibi Fedailer dörde bölün - mesinden sonra,güçlereni bir hayli kabettiler.Onla - rın Kurdistan'daki yöneticileri Fars ya da Azeri i - diler.Kurdistan'ı terk ettiler.Onlar şöyle dediler: "Biz anti emperyalist hükümete karşı savaşmayız." Bir yıl önce aynı şahıslar Humeynin'in "gerici rej - mini" yıkmak istiyorlardı.Bizi pasiflikle,reformcu - lukla suçluyorlardı.Fedailerin peşmergeleri "savaşçı - ları" hemen hemen hepsi silahlariyla birlikte bizim peşmergelere katıldılar.Şimdi bizim dışımızda Kür - distan da yalnız Komela kalmış fakat onların gücü de çok azalmıştır.Onların Sanandac'da yaptıkları ha - talar,siyasi ve bilimsel bir programdan yoksun o - luşlarından kaynaklanıyordu.Bu nedenle gün be gün güçlerini kaybediyorlar.Halen halkın %3 ya da % 5 i onları desteklemesi olağandır.Komela'nın bir kaç yüz peşmergeleri var ve bu peşmergeler merkezi hükü - mate"İran hükümetine"karşı savaşıyorlar.Bizim içi - de önemli nokta budur ve bundan dolayı onları Kür - distan'lı dost güç olarak kabul ediyoruz.Onlar ma -

şallah bize karşı her zaman şöyle söyleylerler ve ya - zarlar:Biz keskin devrimci değilmişiz,burjuvazi müşiz vb...Fakat bu önemli değil.Hemen hemen onlara cevap da vermiyoruz.Bizim boş polemiklere zamanımız yoktur ve buna gerek de duymayız.Halkımız bilinçli ve uyanıktır.Gözleriyle uygulamalarımızı,yaptıkları mizi görüyor ve politikamızı destekliyor.

Açık ve gerçek olan şudur ki,iki örgütün ideolojileri ayrı olduğu zaman onların arasında ki iş ve güç birliği ilişkilerini sağlamak kolay değildir . İş birliğinin önünde ki bu engel ve güçlüklerে rağmen zalim merezi hükümete karşı anlaşma zorunludur Tanklara,toplara,fantomlara karşı birleşmek gerekli dir.Kürt halkının savunulması,Kürt halkının özgürlü ğü için işbirliği kaçınılmaz acil görevlerimiz arasındadır.

Bizim ve Komela'nın dışında Şeyh İzzetin gibi demokrat ve yurtsever kişiler de vardır.Bir kaç ay öncisine kadar Fedai ve Komela'nın sloganı "Rehberimiz Şeyh İzzetin'dir" idi.Biz ise ilk günden itibaren kişisel öncü tanımıyoruz,Kürt halkı için tek öncü tâniyoruz:O da partidir.Fakat biz önceden de diyorduk ki,biz Şeyh İzzetin'i dini ve siyasi bir kişi olarak kabul ediyoruz.Bugün de aynı şeyi söylüyoruz . Fedailer için Şeyh İzzetin devrim düşmanı olmuştur. İnanıyorum ki,Şeyh İzzetin partimizin doğru çizgisini kavriyarak,görerek bugün İKDP'ne çok yakındır. İlişkilerimiz onunla çok olumlu bur şekilde sürüyor. Çıkardığımız deneyimler neticesinde,demokratik ve esnek bir politikaya,sekterizme ve yalancı ajitas - yonlara kapılmadan bütün ilerici güçleri ve yurtsever kişilerin işbirliği olanaklıdır.Bu da Kürt halkının yararına.

ARMANC:Bizim soramadığımız ve sizinde söyleyeceğiniz bireyler var mı.?

QASIMLU:Sorularınızı cevaplandırırken ben,İran Kürdistan'ın genel durum tablosunu sundum.Sizin vasıtınızla bu kez İran kürt halk savaşının,diğer kürt halkının yararına bir açıklama yapmak istiyorum: Olanaksızlıklarımızdan,ilişkilerimizin eksikliklerinden,bilgi alış verisi yetersizliğinden yurtdışındaki kardeşlerimiz yakından İran kürt halkının durumunu izleme imkanlarını bulamıyorlar.Değişimleri,ilerleme leri ve yenilemeleri zamanında izleme olanakları yok

tur. Halkımızın düşmanları ve bazı kişiler kendi özel dar ve küçük çıkarlarını ulusumuzun çıkarlarından üstün tutarak bizim adımıza, bizim hesabımıza yalan, iftira ve ithamlarda bulunmak istiyorlar. Bu gibi kürt düşmanlarının propagandalarına kanmayın. Kesinlikle inanmanızı ve bilmenizi istiyorum ki, İran Kürdistanında halkçı, ilerici ve anti-emperyalist bir kürt hareketi vardır. Bizim hareketimiz 6 milyon İran Kürtleri nin umudu, tüm İran demokratlarının, ilericilerinin, emekçilerinin ve İran'da ezilen tüm halkın umudu - dur.

Diger Kürdistan parçalarındaki kürt kadın ve erkek kardeşlerim, demokrasi için ve kürt halkın haklarının alınması için, Türkiye, Irak ve Suriye devletlerine karşı mücadeleden çekilmeyin, demokrasi ve kürt halkın hakları için savaşın. Hiç unutmayınız ki, kürt halkın kaderi İran Kürdistanın'daki savaşa bağlıdır. Bugün en acil en önemli cephe, İran Kürdistanın'daki cephedir. Bütün imkanlar İran Kürdistanın'daki mücadelenin başarısı için kullanılmalıdır.

Unutmayınız ki, bugün kürt halkın umudu İran'daki kürt halkın özgürlüğüne bağlıdır.

ARMANC YAYINLARI

- 1- *I Eylül dünya barış günü (Broşür Türkçe)*
- 2- *UDG oluşumu, gelişimi ve bir depresyon üzerine (Broşür Türkçe)*
- 3- *TAKVİM- 1981 (Kürtçe - İngilizce)*
- 4- *Solidaritet med DDKD (Broşür, isvecçe)*
- 5- *Solidarität mid DDKD (Broşür, Almanca)*
- 6- *DDKD ile dayanışma (Broşür, Türkçe)*
- 7- *KÜRDİSTAN broşür (İsveççe)*
- 8- *Hèvi - 1, 2, 3 (Kovara Kurdi ya zarokan)*
- 9- *I-KDP genel sekreteri A- QASIMLU ile röportaj (Broşür, Kürtçe- Türkçe)*

Yukardaki yayınlar;

ARMANC adresinde temin edilebilir.

www.arsivakurd.org

www.arsivakurd.org

ARMANC

KOVARA KURDİ LI SWËD
KURDISH MAGAZINE IN SWEDEN

POSTGİRO: 439 33 42-3

TEL: 08-117086

BOX 5034 163 05 Spanga-SWEDEN

www.arsivakurd.org

NAVNIŞAN-ADRES:

BOX 5034 163 05

Spanga-SWEDEN

LOKAL:

Tunnelgatan 14-3 tr. 08-117086

STOCKHOLM

TEL:

POSTGIRO:

439 33 42-3

www.arsivakurd.org

KOVARA KURDİ LI SWËD
KURDISH MAGAZINE IN SWEDEN
BOX 5034 163 05 Spanga - SWEDEN

POSTGİRO: 439 33 42-3
TEL.: 08-117086